STAATSCOURANT
Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814.
Nr. 13882
2 juni
2015

Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 mei 2015, nr. 2015-0000259658, houdende wijziging van de Kiesregeling in verband met de uitvoering van de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Gelet op de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum;

Besluit:

ARTIKEL I

De Kiesregeling wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 1, eerste lid, wordt 'de Kieswet en het Kiesbesluit' vervangen door: de Kieswet, de Wet raadgevend referendum, het Kiesbesluit en het Besluit raadgevend referendum.

B

Na artikel 2a wordt een artikel ingevoegd, luidende:

> **Artikel 2b**
>
> De programmatuur, bedoeld in artikel 16 van het Besluit raadgevend referendum, ten behoeve van de berekening van de uitslag van het referendum, voldoet aan de in de bijlage bij artikel 2b van deze regeling opgenomen eisen.

C

In artikel 4 wordt 'Kiesregeling' vervangen door: Kies- en referendumregeling.

D

De bijlage bij artikel 1 van de Kiesregeling wordt als volgt gewijzigd:

1. In het opschrift wordt 'Kiesregeling' vervangen door: Kies- en referendumregeling.

2. De modellen D 3-1, D 3-2, K 6, L 8, M 3, M 6-1, M 6-3, N 10-1, N 10-2a, N 10-2b, N 11 en O 3 worden vervangen door de modellen D 3-1 (Wrr 21), D 3-2 (Wrr 21a), K 6 (Wrr 60), L 8 (Wrr 61), M 3 (Wrr 62), M 6-1 (Wrr 62), M 6-3 (Wrr 62), N 10-1 (Wrr 66), N 10-2a (Wrr 66), N 10-2b (Wrr 66), N 11 (Wrr 67) en O 3 (Wrr 73) die in de bijlage bij deze regeling zijn opgenomen.

3. De modellen D 3-3 en D 3-4 vervallen.

4. In model P 22-1, onderdeel 15, onder I, wordt 'ten minste' telkens vervangen door: meer dan.

5. In model P 22-2, onderdeel 15, wordt 'Deze kandidaten hebben 25% van de kiesdeler gehaald' vervangen door 'Deze kandidaten hebben meer dan 25% van de kiesdeler gehaald' en wordt 'Deze kandidaten hebben 50% van de kiesdeler gehaald' vervangen door: Deze kandidaten hebben meer dan 50% van de kiesdeler gehaald.

6. Na model Ya 9 worden de modellen Wrr 29-1, Wrr 29-2, Wrr 37, Wrr 41-1, Wrr 41-2, Wrr 52, Wrr 83, Wrr 116 en Wrr 118 toegevoegd die in de bijlage bij deze regeling zijn opgenomen.

E

In het opschrift van de bijlage bij artikel 2a van de Kiesregeling wordt ‘Kiesregeling’ vervangen door: Kies- en referendumregeling.

F

Er wordt een bijlage toegevoegd, luidende:

BIJLAGE BIJ ARTIKEL 2B VAN DE KIES- EN REFERENDUMREGELING

Eisen aan de programmatuur die door het centraal stembureau wordt gebruikt ten behoeve van de berekening van de uitslag van het referendum

De programmatuur, bedoeld in artikel 16 van het Besluit raadgevend referendum, ten behoeve van de berekening van de uitslag van het referendum, voldoet aan de volgende eisen:

a. de programmatuur bevat de functionaliteiten die overeenkomstig de specificatie, bedoeld in artikel P 1, tweede lid, van het Kiesbesluit juncto artikel 16 van het Besluit raadgevend referendum, nodig zijn voor de berekening van de uitslag van het referendum;
b. de programmatuur, waaronder de broncode, is gestructureerd opgebouwd, zodanig dat modulaire aanpassingen mogelijk zijn;
c. de kritische functies voor de berekening van de uitslag van het referendum zijn in de programmatuur herkenbaar en van elkaar gescheiden;
d. toevallig of opzettelijk foutief gebruik van de programmatuur wordt, voor zover redelijkerwijs technisch mogelijk is, door het ontwerp voorkomen;
e. de programmatuur wordt als open source ontwikkeld en maakt gebruik van open standaarden. Indien dit aantoonbaar niet mogelijk is wordt technologie toegepast waarvan de doeltreffendheid in de praktijk is aangetoond en die direct toepasbaar is. Voor referendumgegevens wordt de EML_NL standaard toegepast;
f. de standaard programmatuur waarvan gebruik wordt gemaakt is vrij verkrijgbaar;
g. het intellectueel eigendom van de maatwerkprogrammatuur berust bij het centraal stembureau;
h. de programmatuur is geschreven in een programmeertaal, waarvoor een door een actieve gemeenschap onderhouden open source *compiler*, onderscheidenlijk *interpreter* beschikbaar is;
i. de programmatuur wordt ontwikkeld voor verschillende besturingssystemen, waaronder in ieder geval een open source besturingssysteem;
j. het is mogelijk de authenticiteit van de programmatuur vast te stellen; en
k. bij het inlezen van referendumgegevens in de programmatuur wordt de authenticiteit van de gegevens vastgesteld, bij voorkeur door middel van een gekwalificeerde elektronische handtekening.

ARTIKEL II

In artikel 13, eerste lid, van de Tijdelijke experimentenregeling centrale stemopneming wordt ‘bijlage bij de Kiesregeling’ vervangen door: bijlage bij artikel 1 van de Kies- en referendumregeling.

ARTIKEL III

In artikel 6, eerste lid, van de Tijdelijke experimentenregeling stembiljetten voor kiezers buiten Nederland wordt ‘bijlage bij de Kiesregeling’ vervangen door: bijlage bij artikel 1 van de Kies- en referendumregeling.

ARTIKEL IV

Deze regeling treedt in werking op het tijdstip waarop de Wet raadgevend referendum in werking treedt.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk

BIJLAGE BIJ ARTIKEL I, ONDER D, TWEEDE EN ZESDE LID, VAN DE REGELING VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES VAN 12 MEI 2015, NR. 2015-0000259658, HOUDENDE WIJZIGING VAN DE KIESREGELING IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN DE WET RAADGEVEND REFERENDUM EN HET BESLUIT RAADGEVEND REFERENDUM

Model D 3-1 (Wrr 21) Registratieformulier voor kiezers buiten Nederland

Met dit formulier registreert een kiezer buiten Nederland zich voor de verkiezing van de Tweede Kamer, de verkiezing van het Europees Parlement en/of voor een referendum. De kiezer woont niet in Aruba, Curaçao of Sint Maarten.

Wie mogen stemmen?
U mag stemmen als u Nederlander bent, 18 jaar of ouder op de dag van stemming en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Wanneer moet u zich registreren?
Het formulier dient uiterlijk zes weken voor de dag van stemming te zijn ontvangen.

Hoe wilt u stemmen?
Op dit formulier geeft u aan hoe u wilt stemmen:

- u stemt per brief;
- u laat iemand anders voor u stemmen; of
- u stemt zelf in Nederland (dit is inclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba).

Waar moet het formulier naar toe?
Het formulier moet naar de gemeente ’s-Gravenhage. Dit kan via de e-mail (als gescande bijlage) naar [e-mail] of per post naar [postadres].

U kunt het ook afgeven of per post sturen naar de Nederlandse ambassade of consulaire post.

Tussentijdse wijzigingen van uw gegevens geeft u door via de website [website], per e-mail via [e-mail] of per post via [postadres].

Stemmen in een andere lidstaat *(alleen van toepassing voor de verkiezing van het Europees Parlement)*
Woont u in een van de andere lidstaten van de Europese Unie en wilt u liever in die lidstaat stemmen? Meld u zich in dat geval bij de autoriteiten van de lidstaat waar u woont. U kunt zich dan niet in Nederland als kiezer laten registreren.
Let op: het is strafbaar om dubbel te stemmen. U kunt hiervoor een gevangenisstraf krijgen van maximaal een maand of een geldboete.

---

1. Stemming

Ik dien een verzoek in om mij te registreren als kiezer buiten Nederland voor:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
☐ de verkiezing van het Europees Parlement
☐ het referendum over ______________________

---

2. Uw gegevens

Zijn uw gegevens al ingevuld en klopt er iets niet? Verbeter dit dan hieronder.

achternaam ______________________

☐ man ☐ vrouw

eerste voornaam (voluit) en overige voorletters ______________________

burgerservicenummer (BSN) ______________________

geboortedatum (dd-mm-jjjj)
|__|__| - |__|__| - |__|__|__|__|

woonadres ______________________
____
____
____

postcode ______________

plaats ______________

land ______________

e-mailadres (optioneel) ______________________

(Tijdelijk) Postadres

Wilt u uw papieren op een ander (tijdelijk) adres ontvangen? Vul dan hieronder het gewenste postadres in.

postadres	*postcode*	*plaats*	*land*

Uw gegevens worden alleen gebruikt voor doeleinden die betrekking hebben op referenda en verkiezingen.

3. Uw Nederlandse nationaliteit

U voegt een kopie van één van onderstaande documenten bij. Daarmee toont u aan dat u Nederlander bent. Het document moet geldig zijn op [datum]. Als u zich per e-mail registreert, kunt u dit bewijs als gescande bijlage meesturen.

Als bewijs van mijn Nederlandse nationaliteit voeg ik het volgende document bij:

☐ kopie van een geldig Nederlands paspoort.

☐ kopie van een geldige Nederlandse identiteitskaart.

☐ kopie van een geldige identiteitskaart van Bonaire, Sint Eustatius of Saba.

☐ kopie van een geldige identiteitskaart van Aruba, Curaçao of Sint Maarten waarop de Nederlandse nationaliteit staat vermeld.

☐ kopie van een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap (niet ouder dan drie jaar), afgegeven door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken of door een Nederlandse ambassade of een Nederlands consulaat.

4. Wijze van stemmen

Hier geeft u aan hoe u wilt stemmen. Als u niet aangeeft hoe u wilt stemmen, dan stemt u per brief.

Ik stem:

☐ per brief - *ga naar punt 5 en dan naar de ondertekening.*

☐ niet zelf; ik laat iemand anders in Nederland (dit is inclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba) voor mij stemmen - *ga naar punt 6 en dan naar de ondertekening.*

☐ zelf in Nederland (dit is inclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba). U ontvangt dan per post uw kiezerspas - *ga direct naar de ondertekening*.

5. Stemmen per brief

U vult dit onderdeel alleen in als u per brief wilt stemmen. Hier geeft u aan of u uw stembiljet per post of per e-mail wilt ontvangen. Maakt u geen keuze dan ontvangt u het stembiljet per post.

Hoe wilt u uw stembiljet ontvangen?

☐ per e-mail (u ontvangt uw stembiljet eerder dan via de post, zodat u uw briefstem sneller kunt terugsturen)
U ontvangt na uw registratie het briefstembewijs en de retourenveloppe per post. Bewaar deze papieren goed. Enkele weken voor de stemming ontvangt u het stembiljet per e-mail (op het e-mailadres dat u hierboven heeft opgegeven). U print het stembiljet, vult het in en stuurt het met de andere stukken per post terug.

☐ per post
U ontvangt alle papieren per post. Na uw registratie ontvangt u eerst het briefstembewijs en de retourenveloppe.

Bewaar deze papieren goed. Enkele weken voor de stemming ontvangt u het stembiljet per post.

U vult vervolgens het stembiljet in en stuurt het met de andere stukken per post terug.

---

6. Stemmen per volmacht

U vult dit onderdeel alleen in als u iemand anders voor u wilt laten stemmen. Deze persoon moet zelf in Nederland gaan stemmen. Deze persoon ontvangt dan een volmachtbewijs om voor u te stemmen. U zelf ontvangt in dit geval geen stembescheiden.

Gegevens van de persoon die voor u stemt

Vul de gegevens in van de persoon die voor u stemt. Onderteken vervolgens het formulier (punt 7) en stuur het formulier met uw bewijs van het Nederlanderschap naar de persoon die voor u stemt. Die ondertekent het formulier ook en stuurt de stukken vervolgens naar de gemeente 's-Gravenhage.

achternaam ______________________

eerste voornaam (voluit) en overige voorletters ______________________

geboortedatum (dd-mm-jjjj) |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__|

woonadres ______________________

postcode ____________

plaats ____________

In te vullen door de persoon die voor u stemt

Ik verklaar dat ik voor de stemming(en) onder punt 1 bij volmacht ga stemmen voor de volmachtgever en dat ik per stemming in totaal niet meer dan twee machtigingen heb aangenomen.

Naam ____________

Datum ____________

Handtekening ____________

---

7. Ondertekening

Let op: als u zich registreert voor de verkiezing van het Europees Parlement en in een andere lidstaat van de Europese Unie woont, verklaart u door dit formulier te ondertekenen tevens dat u zich in die lidstaat niet als kiezer heeft geregistreerd en daar niet zult deelnemen aan de verkiezing van het Europees Parlement.

Datum ____________

Handtekening ____________

Let op: zonder handtekening op dit formulier en een kopie van het bewijs van uw Nederlandse nationaliteit wordt uw registratieverzoek geweigerd.

Model D 3-2 (Wrr 21a) Registratieformulier voor kiezers in Aruba, Curaçao en Sint Maarten

Met dit formulier registreert een kiezer buiten Nederland zich voor de verkiezing van de Tweede Kamer, de verkiezing van het Europees Parlement en/of voor een referendum. Let op: dit formulier is alleen bedoeld voor personen die wonen in Aruba, Curaçao of Sint Maarten.

Wie mogen stemmen?

Verkiezing van de Tweede Kamer en referenda
U mag stemmen als u Nederlander bent, 18 jaar of ouder op de dag van stemming en niet uitgesloten bent van het kiesrecht. U moet wel in totaal minstens 10 jaar in Nederland hebben gewoond, of in Nederlandse openbare dienst zijn. Is uw partner, echtgenoot of een van uw ouders of voogden in Nederlandse openbare dienst? Dan heeft u ook kiesrecht. U moet zich wel apart laten registeren.

Verkiezing van het Europees Parlement
U mag stemmen als u Nederlander bent, 18 jaar of ouder op de dag van stemming en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Registreren in drie stappen

1. Formulier invullen
Vul dit formulier volledig in. En vergeet het formulier niet te ondertekenen.

2. Bewijs van uw Nederlandse nationaliteit bijvoegen
Voeg een kopie bij van het bewijs van uw Nederlandse nationaliteit. Dit bewijs moet geldig zijn op [datum]. Vul op het formulier in welk bewijs u meestuurt.

3. Formulier en bewijs inleveren
Lever het formulier en het bewijs van uw Nederlandse nationaliteit in bij de Vertegenwoordiging van Nederland in het land waar u woont. U kunt alles persoonlijk inleveren of versturen per post of e-mail.

Lever alles op tijd in

Het formulier dient uiterlijk zes weken voor de dag van stemming te zijn ontvangen door de Vertegenwoordiging van Nederland.

Adressen

Vertegenwoordiging van Nederland Aruba
[Gegevens]

Vertegenwoordiging van Nederland Curaçao
[Gegevens]

Vertegenwoordiging van Nederland Sint Maarten
[Gegevens]

Wijzigen uw gegevens nadat u zich heeft geregistreerd? Geef dit door aan de Vertegenwoordiging van Nederland in het land waar u woont. Dit kan per e-mail of per post naar bovengenoemde adressen.

---

1. Stemming

Ik dien een verzoek in om mij te registreren als kiezer buiten Nederland voor:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

☐ de verkiezing van het Europees Parlement

☐ het referendum over ______________________

---

2. Uw gegevens

Vul hieronder uw gegevens in.

achternaam | *eerste voornaam (voluit) en overige voorletters*

☐ man ☐ vrouw | *geboortedatum (dd-mm-jjjj)*

|__|__| - |__|__| - |__|__|__|__|

woonadres | *plaats* | *land*

burgerservicenummer (BSN) (indien vermeld op uw Nederlandse paspoort of identiteitskaart)

e-mailadres (optioneel) | *telefoonnummer (optioneel)*

Uw gegevens worden alleen gebruikt voor doeleinden die betrekking hebben op referenda en verkiezingen.

3. Wijze van stemmen

Kruis aan op welke wijze u wilt stemmen.

☐ Ik stem zelf per brief.

☐ Ik stem zelf in een stembureau naar keuze in Nederland (dit is inclusief Bonaire, Sint Eustatius of Saba).

☐ Ik laat een gemachtigde voor mij stemmen in een stembureau naar keuze in Nederland (dit is inclusief Bonaire, Sint Eustatius of Saba).

Gegevens gemachtigde

Vul de gegevens in van uw gemachtigde. Vul vervolgens rubriek 5 (indien van toepassing), 6 en 7 in en stuur het formulier – met de kopie van het bewijs van uw Nederlandse nationaliteit – door naar uw gemachtigde. Die moet het formulier ook ondertekenen en vervolgens alles doorsturen naar de Vertegenwoordiging van Nederland in het land waar u woont.

achternaam | *eerste voornaam (voluit) en overige voorletters* | *geboortedatum (jj-mm-jjjj)*

|__|__| - |__|__| - |__|__|__|__|

woonadres | *postcode* | *plaats* | *land*

In te vullen door gemachtigde

Ik verklaar dat ik voor de stemming(en) onder punt 1 bij volmacht ga stemmen voor de volmachtgever en dat ik per stemming in totaal niet meer dan twee machtigingen heb aangenomen.

Naam ____________________

Datum ____________

Handtekening ____________

4. Uw stempapieren

Kruis aan hoe u uw stempapieren wilt ontvangen.

☐ Ik ga naar het kantoor van de Vertegenwoordiging van Nederland en ik ontvang daar mijn stempapieren.

☐ Per post op het adres dat ik op dit formulier heb ingevuld.

☐ Per post op een ander adres, namelijk:

adres	*postcode*	*plaats*	*land*
____________________	______	______________	__________

Stemt u per brief en gaat het om een adres in een ander land? Dan kunt u uw stembiljet ook per e-mail ontvangen. Vul in dat geval ook het e-mailadres in waarop u uw stembiljet wilt ontvangen.

e-mailadres

____

5. Verklaring *(let op: u hoeft deze verklaring niet in te vullen indien u zich enkel voor de verkiezing van het Europees Parlement registreert)*

U mag stemmen als u tien jaar in Nederland heeft gewoond. U mag ook stemmen als u of uw echtgenoot, partner, ouder of voogd in Nederlandse openbare dienst is in Aruba, Curaçao of Sint Maarten.

Ik verklaar dat:

☐ ik in totaal tenminste tien jaar in Nederland heb gewoond, namelijk in de periode(n)

van ________ tot ____________

van ________ tot ____________

van ________ tot ____________

van ________ tot ____________

☐ ik in Nederlandse openbare dienst ben, namelijk bij het orgaan ________________

☐ mijn echtgenoot ☐ mijn partner ☐ mijn ouder ☐ mijn voogd in Nederlandse openbare dienst is, namelijk bij het orgaan ____________________

6. Bewijs van uw Nederlandse nationaliteit

Als u wilt stemmen, moet u aantonen dat u Nederlander bent. Voeg daarom een kopie bij van het bewijs van uw Nederlandse nationaliteit. Dit document moet geldig zijn op [datum]. Verstuurt u het registratieformulier per e-mail? Stuur dan een scan van het bewijs mee als bijlage.

Kruis aan welk document u meestuurt als bewijs van uw Nederlandse nationaliteit.

☐ kopie van een geldig Nederlands paspoort.

☐ kopie van een geldige Nederlandse identiteitskaart.

☐ kopie van een geldige identiteitskaart van Bonaire, Sint Eustatius of Saba.

☐ kopie van een geldige identiteitskaart van Aruba, Curaçao of Sint Maarten waarop de Nederlandse nationaliteit staat vermeld.

☐ kopie van een verklaring omtrent het bezit van het Nederlanderschap (niet ouder dan drie jaar), afgegeven door het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken of door de Nederlandse ambassade of het Nederlandse consulaat van het land waar ik woon.

7. Ondertekening

Datum ________________

Handtekening ________________

Let op: zonder handtekening op dit formulier en een kopie van het bewijs van uw Nederlandse nationaliteit wordt uw registratieverzoek geweigerd.

Model K 6 (Wrr 60) Verzoek om een kiezerspas

Met dit formulier vraagt u een kiezerspas aan. Daarmee kunt u ook in een andere gemeente of openbaar lichaam stemmen.

Waar kunt u stemmen met een kiezerspas?
Met een kiezerspas kunt u voor de verkiezing van de Tweede Kamer, de verkiezing van het Europees Parlement en voor het referendum stemmen in heel Nederland. Voor de verkiezing van provinciale staten kunt u overal in uw provincie stemmen. Voor de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur van het waterschap kunt u stemmen in alle gemeenten die in het waterschap liggen.

Waar en wanneer moet u dit formulier indienen?
Uw schriftelijk verzoek moet uw gemeente of openbaar lichaam uiterlijk vijf dagen voor de dag van stemming hebben ontvangen. U kunt daarna nog tot 12:00 uur op de dag vóór de stemming bij de balie van uw gemeente om een kiezerspas vragen.
Heeft u al een stempas ontvangen? Stuur deze dan mee met dit formulier.

Bent u onlangs verhuisd?
Bent u verhuisd in de 6 weken voor de stemmingsdag, stuur dan het formulier naar uw oude gemeente.

Let op!
U kunt maar één keer een kiezerspas aanvragen. U krijgt geen tweede exemplaar.

1. Stemming

Ik vraag een kiezerspas aan voor:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
☐ de verkiezing van de provinciale staten van ______________________
☐ de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap ______________________
☐ de verkiezing van het Europees Parlement
☐ het referendum over ______________________

2. Uw gegevens

achternaam ______________________

eerste voornaam (voluit) en overige voorletters ______________________

geboortedatum (dd-mm-jjjj) |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__|

woonadres ______________________

postcode ______________

plaats ______________________

burgerservicenummer (BSN) ______________________

e-mailadres (optioneel) ______________________

telefoonnummer (optioneel) ______________________

Ander postadres

Wilt u uw kiezerspas op een ander (post)adres ontvangen? Vul dan hieronder het gewenste (post)adres in.

adres ______________________

postcode ______________

plaats ______________________

3. Waar gaat u stemmen? (*alleen bij waterschapsverkiezingen)*

U kunt met een kiezerspas stemmen binnen de grenzen van uw waterschap. Dat betekent dat u alleen kunt stemmen in één van onderstaande gemeenten die liggen in uw waterschap. Als u naar een andere gemeente gaat, kunt u uw stem niet uitbrengen. Kruis de gemeente aan waar u verwacht te zullen gaan stemmen.

☐ Gemeente ……	☐ Gemeente ……	☐ Gemeente ……
☐ Gemeente …… *	☐ Gemeente …… *	☐ Gemeente ……
☐ Gemeente ……	☐ Gemeente ……	☐ Gemeente ……
☐ Gemeente ……	☐ Gemeente ……	☐ Gemeente …… *
☐ Gemeente …… *	☐ Gemeente ……	☐ Gemeente …… *
☐ Gemeente ……	☐ Gemeente …… *	☐ Gemeente …… *
☐ Gemeente ……	☐ Gemeente ……	

***) Let op!** In de gemeenten met een asterisk (*) achter hun naam kunt u niet in alle stemlokalen stemmen! Als u in één van deze gemeenten wilt stemmen, raadpleeg dan eerst de website van deze gemeente voor de adressen van de stemlokalen waar u mag stemmen.

4. Ondertekening

Datum ____________________

Handtekening ____________________

Model L 8 (Wrr 61) Verzoek om bij volmacht te stemmen

Met dit formulier dient een kiezer een verzoekschrift in om bij volmacht te stemmen.

Kunt u niet zelf naar het stembureau? Dan kunt u een ander voor u laten stemmen. Met dit formulier vraagt u hiervoor toestemming.

Woont u in dezelfde gemeente als degene die u voor u wilt laten stemmen, dan hoeft u dit formulier niet te gebruiken. U kunt dan de ander voor u laten stemmen door dat op de achterzijde van uw stempas in te vullen. U ontvangt uw stempas ongeveer twee weken voor het referendum. Is dat te laat, bijvoorbeeld omdat u in het buitenland bent, dan kunt u dit formulier gebruiken.

U kunt dit formulier ook gebruiken als u geen geldig (maximaal vijf jaar verlopen) identiteitsdocument heeft. Als u een ander aanwijst om voor u te stemmen met behulp van de achterkant van uw stempas, moet u namelijk een kopie van een geldig identiteitsbewijs meegeven.
Vult u dit formulier in, dan hoeft de ander geen kopie van uw identiteitsbewijs te tonen als hij voor u stemt.

Wanneer?
Uw verzoek moet uiterlijk [datum] zijn ontvangen door uw gemeente of openbaar lichaam.

Wie kan voor u stemmen?
Bij de verkiezing van de Tweede Kamer, de verkiezing van het Europees Parlement en bij het referendum kan elke andere kiezer in heel Nederland voor u stemmen. Bij de verkiezing voor de provinciale staten, het algemeen bestuur van het waterschap, de gemeente- of eilandsraad moet degene die voor u stemt, in dezelfde provincie, waterschap, gemeente of openbaar lichaam wonen.

Hoe stemt de ander voor u?
Degene die voor u stemt ontvangt een bewijs dat hij voor u mag stemmen. Deze persoon moet uw stem op hetzelfde moment uitbrengen als zijn eigen stem en mag maximaal voor twee andere kiezers stemmen.

Let op!
Het initiatief om iemand voor u te laten stemmen moet van u zelf uit gaan. Een ander mag u niet vragen of hij voor u mag stemmen, dat is verboden. Ook is het verboden te betalen voor uw stem, of u op een andere manier te verplichten om uw stem door een ander te laten uitbrengen. U bent dan ook zelf strafbaar.

Heeft u eenmaal iemand aangewezen om voor u te stemmen, dan kunt u dit niet meer ongedaan maken. U kunt dan niet meer zelf stemmen.

---

1. Stemming

Ik dien een verzoek in om bij volmacht te stemmen voor:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
☐ de verkiezing van de provinciale staten van ____________________
☐ de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap ____________________
☐ de verkiezing van de gemeenteraad van ____________________
☐ de verkiezing van de eilandsraad van het openbaar lichaam ☐ Bonaire ☐ Saba ☐ Sint Eustatius
☐ de verkiezing van het Europees Parlement
☐ het referendum over ____________________

---

2. Uw gegevens

achternaam ____

eerste voornaam (voluit) en overige voorletters ____

geboortedatum (dd-mm-jjjj) __ - __ - ____

woonadres ____

postcode ____

plaats ____

burgerservicenummer (BSN) ____

e-mailadres (optioneel) ____

telefoonnummer (optioneel) ____

3. Gegevens van de gemachtigde

achternaam ____

eerste voornaam (voluit) en overige voorletters ____

geboortedatum (dd-mm-jjjj) __ - __ - ____

woonadres ____

postcode ____

plaats ____

burgerservicenummer (BSN) ____

e-mailadres (optioneel) ____

telefoonnummer (optioneel) ____

Ander adres gemachtigde?

Is de gemachtigde verhuisd (of gaat de gemachtigde verhuizen) in de zes weken vóór de dag van stemming? Vul dan hieronder ook het vorige adres in.

(voormalig) woonadres ____

postcode ____

plaats ____

4. Zijn u en de gemachtigde allebei kiezer voor dezelfde gemeente / dezelfde provincie / hetzelfde waterschap? (*alleen bij gemeenteraadsverkiezingen, provinciale staten-verkiezingen en waterschapsverkiezingen)*

Let op! U kunt alleen een kiezer machtigen om voor u te stemmen als deze kiezer voor dezelfde gemeente / dezelfde provincie / hetzelfde waterschap als u mag stemmen. Controleer dat!

Mag de gemachtigde voor hetzelfde waterschap als u stemmen?

☐ Ja → ga verder naar de ondertekening

☐ Nee → zoek een andere gemachtigde

5. Ondertekening door u (de volmachtgever)

Ik verklaar dat de onder punt 6 genoemde persoon voor mij gaat stemmen:

Datum ____

Handtekening ____

6. Ondertekening door degene die voor u stemt (de gemachtigde)

<u>In te vullen door de persoon die voor u stemt</u>

Ik verklaar dat ik voor de stemming(en) onder punt 1 bij volmacht ga stemmen voor de volmachtgever en dat ik per stemming in totaal niet meer dan twee machtigingen heb aangenomen.

Naam ____________________

Datum ____________________

Handtekening ____________________

Model M 3 (Wrr 62) Verzoek om per brief te stemmen

Met dit formulier verzoekt u uw burgemeester of gezaghebber om per brief te stemmen, omdat u op de dag van stemming in het buitenland bent. Lever dit verzoek uiterlijk op [datum] in bij uw gemeente of openbaar lichaam.

1. Stemming

Ik dien een verzoek in om per brief te stemmen voor:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

☐ de verkiezing van het Europees Parlement

☐ het referendum over ______________________

2. Uw gegevens

achternaam ______________________

eerste voornaam (voluit) en overige voorletters ______________________

geboortedatum (dd-mm-jjjj) |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__|

☐ man ☐ vrouw

burgerservicenummer (BSN) ______________________

woonadres ______________________

postcode ______________________

plaats ______________________

e-mailadres (optioneel) ______________________

Op welk adres wilt u de papieren om te stemmen ontvangen?

adres ______________________

postcode ______________________

plaats ______________________

land ______________________

Uw gegevens worden alleen gebruikt voor doeleinden die betrekking hebben op referenda en verkiezingen.

3. Hoe wilt u uw stembiljet ontvangen?

Hier geeft u aan of u uw stembiljet per post of per e-mail wilt ontvangen. Maakt u geen keuze dan ontvangt u het stembiljet per post.

Hoe wilt u uw stembiljet ontvangen?

☐ per e-mail (u ontvangt uw stembiljet eerder dan via de post, zodat u uw briefstem sneller kunt terugsturen)

U ontvangt na uw registratie het briefstembewijs en de retourenveloppe per post. Bewaar deze papieren goed. Enkele weken voor de stemming ontvangt u het stembiljet per e-mail (op het e-mailadres dat u hierboven heeft opgegeven). U print het stembiljet, vult het in en stuurt het met de andere stukken per post terug.

☐ per post

U ontvangt alle papieren per post. Na uw registratie ontvangt u eerst het briefstembewijs en de retourenveloppe.
Bewaar deze papieren goed. Enkele weken voor de stemming ontvangt u het stembiljet per post.
U vult vervolgens het stembiljet in en stuurt het met de andere stukken per post terug.

4. Ondertekening

Datum ______________________

Handtekening ______________________

Model M 6-1 (Wrr 62) (kleur oranje, internationaal postformat EN-C5). Retourenveloppe voor het stemmen per brief

stembiljet nummer:

Frankeren als (luchtpost)brief

Aan: De burgemeester van 's-Gravenhage
[*postadresgegevens*]
[*postadresgegevens*]
THE NETHERLANDS [1]

[1] Indien de retourenveloppe bestemd is voor een kiezer die woont op Aruba, Curaçao of Sint Maarten, dan wel verblijft in een land waar een briefstembureau is gevestigd, wordt de enveloppe geadresseerd aan de Nederlandse Vertegenwoordiging, dan wel de voorzitter van het desbetreffende briefstembureau.

Model M 6-3 (Wrr 62) Enveloppe voor het stembiljet

Stembiljet (kleur wit)

Model N 10-1 (Wrr 66) Proces-verbaal van een stembureau

Waarom een proces-verbaal?
Met een proces-verbaal legt een stembureau verantwoording af over:

- het verloop van de stemming;
- het tellen van de stemmen.

Het is belangrijk dat een proces-verbaal duidelijk en volledig is, want op basis van de processen-verbaal wordt de uitslag van de stemming vastgesteld. Daarnaast is het proces-verbaal openbaar. Dit betekent dat kiezers het in de dagen na de stemming mogen inzien. Alle zaken die van invloed (kunnen) zijn op het resultaat van de stemming moeten daarom in het proces-verbaal staan. Klachten of aanmerkingen van kiezers bijvoorbeeld ook. In de wet staat dit omschreven als 'bezwaar'.

Waarom dit formulier?
Dit formulier is gemaakt om ervoor te zorgen dat alle stembureaus op dezelfde manier een proces-verbaal maken. Bovendien werkt het formulier als een checklist. Als alle onderdelen goed zijn ingevuld, dan voldoet het proces-verbaal aan de eisen van de wet. Vul het formulier daarom correct en zo volledig mogelijk in.

1. Stemming

Dit proces-verbaal heeft betrekking op:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
☐ de verkiezing van de provinciale staten van ____________________
☐ de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap ____________________
☐ de verkiezing van de gemeenteraad van ____________________
☐ de verkiezing van de eilandsraad van het openbaar lichaam ☐ Bonaire ☐ Saba ☐ Sint Eustatius
☐ de verkiezing van het Europees Parlement
☐ het referendum over ____________________

Datum stemming |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

2. Stembureau

Gemeente / openbaar lichaam ____________________
Kieskring ____________________
Locatie stembureau ____________________

Om wat voor stembureau gaat het?

☐ Gewoon stembureau. Wat waren de openingstijden? Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
☐ Mobiel stembureau. Wat waren de locaties en openingstijden?

Locatie ____________________ Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
Locatie ____________________ Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
Locatie ____________________ Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
Locatie ____________________ Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
Locatie ____________________ Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.

Gegevens stembureauleden

Voorletter(s) en achternaam stembureaulid	*Op welke tijdstippen aanwezig?*
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.

3. Toegelaten kiezers

Hoeveel kiezers mochten stemmen met een:

- geldige stempas	______________
- geldig volmachtbewijs (schriftelijk of via ingevulde achterkant van stempas of kiezerspas)	______________
- geldige kiezerspas (pas om te stemmen in andere gemeente)	______________
	______________ +
Hoeveel kiezers zijn er toegelaten tot de stemming?	______________ (A)

4. Getelde stembiljetten *(bij verkiezingen)*

Hoeveel stembiljetten zijn:

– geldige stemmen op een kandidaat	______________
– blanco	______________
– ongeldig	______________
	______________ +
Hoeveel stembiljetten zijn er geteld?	______________ (B)

4. Getelde stembiljetten *(bij referenda)*

Hoeveel stembiljetten zijn:

– geldige stemmen voor de wet / het verdrag	______________
– geldige stemmen tegen de wet / het verdrag	______________
– blanco	______________
– ongeldig	______________
	______________ +
Hoeveel stembiljetten zijn er geteld?	______________ (B)

5. Verschil tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stembiljetten

Is er een verschil tussen het aantal toegelaten kiezers (A) en het aantal getelde stembiljetten (B)?

☐ Nee. *Ga door met onderdeel 6.*

☐ Ja. Zijn er méér of juist minder stembiljetten geteld dan het aantal toegelaten kiezers?

☐ Er zijn meer stembiljetten geteld, namelijk ____________ stembiljetten.

☐ Er zijn minder stembiljetten geteld, namelijk ____________ stembiljetten.

Hoe is het verschil mogelijk te verklaren?

Kruis een reden aan voor het verschil en geef aan hoe vaak hier sprake van was.

Het is mogelijk om meerdere vakjes aan te kruisen.

	Mogelijke reden voor het verschil	**Hoe vaak sprake van?**
☐	Kiezers die een stembiljet hebben gekregen, hebben toch niet gestemd.	____________ keer
☐	Er zijn te weinig stembiljetten uitgereikt.	____________ keer
☐	Er zijn te veel stembiljetten uitgereikt.	____________ keer
☐	Er zijn stembiljetten kwijtgeraakt.	____________ keer
☐	Geen verklaring.	____________ keer
☐	Andere verklaring, namelijk: ____________________	____________ keer

6. Onregelmatigheden of bijzonderheden

Waren er onregelmatigheden of bijzonderheden tijdens het stemmen of tijdens het tellen van de stemmen?

☐ Nee.

☐ Ja. Om wat voor onregelmatigheid of bijzonderheid gaat het?

Noteer de onregelmatigheid of bijzonderheid, geef aan hoe vaak hier sprake van was en geef toelichting als dat nodig is. Voorbeelden: het brandalarm ging af en het stemlokaal moest worden ontruimd, activiteiten in of dichtbij het stemlokaal beïnvloedden de kiezer, de stembus was vol en er was geen tweede stembus, een stembureaulid was te laat of is helemaal niet gekomen.

7. Bezwaren van kiezers

Tijdens de stemming

Hadden de aanwezige kiezers bezwaren (klachten of aanmerkingen) tijdens de stemming?

☐ Nee.

☐ Ja. Wat was het bezwaar?

Noteer het bezwaar, ook als u het er niet mee eens bent. Geef aan hoe vaak het bezwaar is gemeld en geef toelichting als dat nodig is. Heeft het stembureau een opmerking bij het bezwaar? Zet die er dan ook bij. Voorbeelden van bezwaren tijdens de stemming: het stembureau is moeilijk bereikbaar, er staan meerdere mensen in een stemhokje, de potloden doen het niet.

Tijdens het tellen van de stemmen

Hadden de aanwezige kiezers bezwaren (klachten of aanmerkingen) tijdens het tellen van de stemmen?

☐ Nee.

☐ Ja. Wat was het bezwaar?

Noteer het bezwaar, ook als u het er niet mee eens bent. Geef aan hoe vaak het bezwaar is gemeld en geef toelichting als dat nodig is. Heeft het stembureau een opmerking bij het bezwaar? Zet die er dan ook bij. Voorbeelden van bezwaren tijdens de telling: een stembiljet wordt onterecht geldig, ongeldig of blanco verklaard, het resultaat van de stemming wordt niet bekend gemaakt, er wordt een onjuist resultaat van de stemming bekend gemaakt.

8. Ondertekening stembureau

Alle aanwezige stembureauleden moeten het proces-verbaal ondertekenen na afloop van de telling. Dit zijn minimaal drie leden inclusief de voorzitter. Tellers ondertekenen het proces-verbaal niet.

Datum |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

		Naam	*Handtekening*
Voorzitter	1	______________________________	______________
Leden	2	______________________________	______________
	3	______________________________	______________
		______________________________	______________
		______________________________	______________
		______________________________	______________
		______________________________	______________
		______________________________	______________

Model N 10-1 (Wrr 66) Bijlage: aantal stemmen per lijst en kandidaat (bij verkiezingen)

Let op: de voorzitter van het stembureau moet een paraaf zetten op alle pagina's van de bijlage.

Partijnaam ______________________

Lijstnummer ______________________

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1	______________________	________
2	______________________	________
3	______________________	________
4	______________________	________
(etc.)	______________________	________
		________ +
	Totaal (stemcijfer)	________

Partijnaam ______________________

Lijstnummer ______________________

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1	______________________	________
2	______________________	________
3	______________________	________
4	______________________	________
(etc.)	______________________	________
		________ +
	Totaal (stemcijfer)	________

Partijnaam ______________________

Lijstnummer ______________________

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1	______________________	________
2	______________________	________
3	______________________	________
4	______________________	________
(etc.)	______________________	________
		________ +
	Totaal (stemcijfer)	________

Paraaf voorzitter briefstembureau: ____________

Model N 10-2a (Wrr 66) Proces-verbaal van de vooropening bij een briefstembureau

Waarom dit proces-verbaal?
Met een proces-verbaal legt een briefstembureau verantwoording af over het verloop van de vooropening (het openen van de retourenveloppen en controleren van de briefstembewijzen).

Het is belangrijk dat een proces-verbaal duidelijk en volledig is, want op basis van de processen-verbaal wordt de uitslag van de stemming vastgesteld. Daarnaast is het proces-verbaal openbaar. Dit betekent dat kiezers het in de dagen na de stemming mogen inzien. Alle zaken die van invloed (kunnen) zijn op het resultaat van de stemming moeten daarom in het proces-verbaal staan. Klachten of aanmerkingen van kiezers bijvoorbeeld ook. In de wet staat dit omschreven als 'bezwaar'.

Waarom dit formulier?
Dit formulier is gemaakt om ervoor te zorgen dat alle briefstembureaus op dezelfde manier een proces-verbaal maken. Bovendien werkt het formulier als een checklist. Als alle onderdelen goed zijn ingevuld, dan voldoet het proces-verbaal aan de eisen van de wet. Vul het formulier daarom correct en zo volledig mogelijk in.

1. Stemming

Dit proces-verbaal heeft betrekking op:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

☐ de verkiezing van het Europees Parlement

☐ het referendum over ______________________________

Datum stemming |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

2. Briefstembureau

Gegevens briefstembureau

Land ______________________________

Locatie ______________________________

Nummer ______________________________

Wat waren de openingstijden? (lokale tijd)

Datum ______________ van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.

Gegevens briefstembureauleden

Voorletter(s) en achternaam briefstembureaulid	*Op welke tijdstippen aanwezig?*
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.

Gegevens briefstembureauleden (vervolg)

Voorletter(s) en achternaam briefstembureaulid	*Op welke tijdstippen aanwezig?*
____________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
____________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
____________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.

3. Toegelaten kiezers

Hoeveel retourenveloppen heeft het briefstembureau ontvangen? ____________________

Hoeveel retourenveloppen heeft het briefstembureau opzij gelegd? ____________________

____________________ -

Hoeveel kiezers zijn toegelaten tot de stemming? ____________________

4. Onregelmatigheden

Waren er onregelmatigheden tijdens het openen van de retourenveloppen?

☐ Nee.

☐ Ja. Om wat voor onregelmatigheid gaat het?

Noteer de onregelmatigheid, geef aan hoe vaak hier sprake van was en geef toelichting als dat nodig is. Voorbeelden van onregelmatigheden: het brandalarm ging af en het stemlokaal moest worden ontruimd, een briefstembureaulid was te laat of is helemaal niet gekomen.

____

____

____

____

____

____

____

____

5. Bezwaren van kiezers

Hadden de aanwezige kiezers bezwaren (klachten of aanmerkingen) tijdens het openen van de retourenveloppen?

☐ Nee.

☐ Ja. Wat was het bezwaar?

Noteer het bezwaar, ook als u het er niet mee eens bent. Geef aan hoe vaak het bezwaar is gemeld en geef toelichting als dat nodig is. Heeft het briefstembureau een opmerking bij het bezwaar? Zet die er dan ook bij. Voorbeelden van bezwaren: het briefstembureau is moeilijk bereikbaar, het briefstembureau controleert de briefstembewijzen niet op echtheid, het briefstembureau controleert de handtekening niet.

____

____

____

____

____

____

____

____

6. Ondertekening briefstembureau

Alle aanwezige briefstembureauleden moeten het proces-verbaal ondertekenen. Dit zijn minimaal drie leden inclusief de voorzitter. Tellers ondertekenen het proces-verbaal niet.

Datum |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

		Naam	*Handtekening*
Voorzitter	1		
Leden	2		
	3		

Model N 10-2b (Wrr 66) Proces-verbaal van de telling bij een briefstembureau

Waarom dit proces-verbaal?
Met een proces-verbaal legt een briefstembureau verantwoording af over het tellen van de stemmen.

Het is belangrijk dat een proces-verbaal duidelijk en volledig is, want op basis van de processen-verbaal wordt de uitslag van de stemming vastgesteld. Daarnaast is het proces-verbaal openbaar. Dit betekent dat kiezers het in de dagen na de stemming mogen inzien. Alle zaken die van invloed (kunnen) zijn op het resultaat van de stemming moeten daarom in het proces-verbaal staan. Klachten of aanmerkingen van kiezers bijvoorbeeld ook. In de wet staat dit omschreven als 'bezwaar'.

Waarom dit formulier?
Dit formulier is gemaakt om ervoor te zorgen dat alle briefstembureaus op dezelfde manier een proces-verbaal maken. Bovendien werkt het formulier als een checklist. Als alle onderdelen goed zijn ingevuld, dan voldoet het proces-verbaal aan de eisen van de wet. Vul het formulier daarom correct en zo volledig mogelijk in.

1. Stemming

Dit proces-verbaal heeft betrekking op:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
☐ de verkiezing van het Europees Parlement
☐ het referendum over ______________________________

Datum stemming |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

2. Briefstembureau

Gegevens briefstembureau

Land ______________________________
Locatie ______________________________
Nummer ______________________________

Wat waren de openingstijden? (lokale tijd)

Datum ________________ van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.

Gegevens briefstembureauleden

Voorletter(s) en achternaam briefstembureaulid	*Op welke tijdstippen aanwezig?*
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.
______________________________	Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur. Van |__|__| : |__|__| tot |__|__| : |__|__| uur.

Gegevens briefstembureauleden (vervolg)

Voorletter(s) en achternaam briefstembureaulid	*Op welke tijdstippen aanwezig?*
______________________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.
______________________________	Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur. Van |__,__| : |__,__| tot |__,__| : |__,__| uur.

3. Toegelaten kiezers

Hoeveel kiezers zijn toegelaten tot de stemming? ______________ (A)

Dit aantal treft u aan op het proces-verbaal van de vooropening, dat hoort bij deze stembus (Model N 10-2a (Wrr 66))

4a. Getelde stembiljetten *(bij verkiezingen)*

Hoeveel stembiljetten zijn:

- geldige stemmen op een kandidaat ______________
- blanco ______________
- ongeldig ______________

______________ +

Hoeveel stembiljetten zijn er geteld? ______________ (B)

4a. Getelde stembiljetten *(bij referenda)*

Hoeveel stembiljetten zijn:

- geldige stemmen voor de wet / het verdrag ______________
- geldige stemmen tegen de wet / het verdrag ______________
- blanco ______________
- ongeldig ______________

______________ +

Hoeveel stembiljetten zijn er geteld? ______________ (B)

4b. Verklaring ongeldige stemmen *(bij verkiezingen)*

Vul hieronder de redenen in van de door het briefstembureau ongeldig beoordeelde stemmen.

De stem is ongeldig omdat:	Hoe vaak sprake van?
☐ meer dan één lijst is gekozen.	______ keer
☐ meer dan één kandidaatnummer is gekozen.	______ keer
☐ geen lijst en één kandidaatnummer is gekozen.	______ keer
☐ het gekozen kandidaatnummer niet voorkomt op de gekozen lijst.	______ keer
☐ het stembiljet zodanig afwijkt van het model stembiljet dat niet te beoordelen is wat de kiezer heeft gestemd.	______ keer
☐ de identiteit van de kiezer te achterhalen is.	______ keer
☐ andere verklaring, namelijk: ______________	______ keer

4b. Verklaring ongeldige stemmen *(bij referenda)*

Vul hieronder de redenen in van de door het briefstembureau ongeldig beoordeelde stemmen.

De stem is ongeldig omdat:	Hoe vaak sprake van?
☐ het stembiljet zodanig afwijkt van het model stembiljet dat niet te beoordelen is wat de kiezer heeft gestemd.	______ keer
☐ de identiteit van de kiezer te achterhalen is.	______ keer
☐ andere verklaring, namelijk: ______________	______ keer

5. Verschil toegelaten kiezers en getelde stembiljetten

Is er een verschil tussen het aantal toegelaten kiezers (A) en het aantal getelde stembiljetten (B)?

☐ Nee. *Ga door met onderdeel 6.*

☐ Ja. Zijn er méér of juist minder stembiljetten geteld dan het aantal toegelaten kiezers?

☐ Er zijn meer stembiljetten geteld, namelijk ______ stembiljetten.

☐ Er zijn minder stembiljetten geteld, namelijk ______ stembiljetten.

Hoe is het verschil mogelijk te verklaren?

Kruis een reden aan van het verschil en geef aan hoe vaak hier sprake van was.

Het is mogelijk om meerdere vakjes aan te kruisen.

Mogelijke reden van het verschil	Hoe vaak sprake van?
☐ Er zat geen stembiljet in de envelop.	______ keer
☐ Er zaten twee of meer stembiljetten in de envelop.	______ keer
☐ Er zijn stembiljetten kwijt geraakt.	______ keer
☐ Geen verklaring.	______ keer
☐ Andere verklaring, namelijk: ______________	______ keer

6. Onregelmatigheden

Waren er onregelmatigheden tijdens het tellen van de stemmen?

☐ Nee.

☐ Ja. Om wat voor onregelmatigheid gaat het?

Noteer de onregelmatigheid, geef aan hoe vaak hier sprake van was en geef toelichting als dat nodig is. Voorbeelden van onregelmatigheden: het brandalarm ging af en het stemlokaal moest worden ontruimd, een briefstembureaulid was te laat of is helemaal niet gekomen.

7. Bezwaren van kiezers

Hadden de aanwezige kiezers bezwaren (klachten of aanmerkingen) tijdens het tellen van de stemmen?

☐ Nee.

☐ Ja. Wat was het bezwaar?

Noteer het bezwaar, ook als u het er niet mee eens bent. Geef aan hoe vaak het bezwaar is gemeld en geef toelichting als dat nodig is. Heeft het briefstembureau een opmerking bij het bezwaar? Zet die er dan ook bij. Voorbeelden van bezwaren: een stembiljet wordt onterecht geldig, ongeldig of blanco verklaard, het resultaat van de stemming wordt niet bekend gemaakt, er wordt een onjuist resultaat van de stemming bekend gemaakt.

8. Ondertekening briefstembureau

Alle aanwezige briefstembureauleden moeten het proces-verbaal ondertekenen. Dit zijn minimaal drie leden inclusief de voorzitter. Tellers ondertekenen het proces-verbaal niet.

Datum |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

		Naam	*Handtekening*
Voorzitter	1	______________________	______________
Leden	2	______________________	______________
	3	______________________	______________
		______________________	______________
		______________________	______________
		______________________	______________
		______________________	______________
		______________________	______________

Model N 10-2b (Wrr 66) Bijlage: aantal stemmen per lijst en kandidaat (bij verkiezingen)

Let op: de voorzitter van het briefstembureau moet een paraaf zetten op alle pagina's van de bijlage.

Partijnaam ______________________

Lijstnummer ______________________

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1	______________________	__________
2	______________________	__________
3	______________________	__________
4	______________________	__________
(etc.)	______________________	__________
		__________ +
	Totaal (stemcijfer)	__________

Partijnaam ______________________

Lijstnummer ______________________

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1	______________________	__________
2	______________________	__________
3	______________________	__________
4	______________________	__________
(etc.)	______________________	__________
		__________ +
	Totaal (stemcijfer)	__________

Partijnaam ______________________

Lijstnummer ______________________

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1	______________________	__________
2	______________________	__________
3	______________________	__________
4	______________________	__________
(etc.)	______________________	__________
		__________ +
	Totaal (stemcijfer)	__________

Paraaf voorzitter briefstembureau: __________

Model N 11 (Wrr 67) Vaststelling aantal stemmen in gemeente/openbaar lichaam

Met dit formulier stelt de burgemeester of gezaghebber de uitkomst vast voor zijn gemeente of openbaar lichaam.

1. Stemming

Dit formulier heeft betrekking op:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
☐ de verkiezing van de provinciale staten van ____________
☐ de verkiezing van het algemeen bestuur van het waterschap ____________
☐ de verkiezing van de gemeenteraad van ____________
☐ de verkiezing van de eilandsraad van het openbaar lichaam ☐ Bonaire ☐ Saba ☐ Sint Eustatius
☐ de verkiezing van het Europees Parlement
☐ het referendum over ____________

Datum stemming |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*
Gemeente / openbaar lichaam ____________
Kieskring ____________

2. Aantal stemmen *(bij verkiezingen)*

Aantal stemmen per lijst en kandidaat:

Partijnaam ____________
Lijstnummer ______

Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1		
2		
3		
4		
(etc.)	**Totaal** (stemcijfer)	

Aantal blanco en ongeldige stemmen:

– aantal blanco stemmen ____________

– aantal ongeldige stemmen ____________

2. Aantal kiesgerechtigden en stemmen *(bij referenda)*

Aantal kiesgerechtigden:

Het aantal kiesgerechtigden in de gemeente/het openbaar lichaam bedraagt ____________

Aantal stemmen:

– aantal stemmen voor de wet / het verdrag ____________
– aantal stemmen tegen de wet / het verdrag ____________
– aantal blanco stemmen ____________
– aantal ongeldige stemmen ____________

3. Verschil tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stembiljetten

In de processen-verbaal van de stembureaus is vastgesteld of er:

- *meer stembiljetten zijn geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten;*
- *minder stembiljetten zijn geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten.*

Voor beide categorieën afzonderlijk stelt u het aantal voor de gemeente / het openbaar lichaam vast.

Welke verschillen zijn in de processen-verbaal vastgesteld tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stembiljetten?

- In de stembureaus zijn ________________ stembiljetten **meer** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.
- In de stembureaus zijn ________________ stembiljetten **minder** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.

Hoe worden deze verschillen in de processen-verbaal verklaard?

Mogelijke reden voor het verschil	**Hoe vaak sprake van?**
☐ Kiezers die een stembiljet hebben gekregen, hebben toch niet gestemd.	_____________ keer
☐ Er zijn te weinig stembiljetten uitgereikt.	_____________ keer
☐ Er zijn te veel stembiljetten uitgereikt.	_____________ keer
☐ Er zijn stembiljetten kwijtgeraakt.	_____________ keer
☐ Geen verklaring.	_____________ keer
☐ Andere verklaring.	_____________ keer

4. Aantal kiezers dat bij volmacht mocht stemmen

Het aantal kiezers dat mocht stemmen met een geldig volmachtbewijs (schriftelijk of via ingevulde achterkant van de stempas of kiezerspas), bedraagt ______________

5. Aantal kiezers dat met een kiezerspas mocht stemmen

Het aantal kiezers dat mocht stemmen met een kiezerspas bedraagt _________

5a. Stemmen uitgebracht per brief *(bij verkiezingen – alleen in te vullen door de gemeente 's-Gravenhage)*

a. Aantal stemmen per lijst en kandidaat

Bij de briefstembureaus zijn de volgende stemmen uitgebracht:

Partijnaam	____________________________________	
Lijstnummer	_______	
Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1		
2		

3		
4		
	Totaal (stemcijfer)	

Aanvullen met benodigde regels.

b. Aantal blanco en ongeldige stemmen

Het aantal blanco stemmen bedraagt ____________________

Het aantal ongeldige stemmen bedraagt ____________________

c. Verschil tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stemmen

Welke verschillen zijn in de processen-verbaal vastgesteld tussen het aantal toegelaten kiezers en getelde stembiljetten?

- In briefstembureaus zijn ________________ stembiljetten **meer** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.
- In briefstembureaus zijn ________________ stembiljetten **minder** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.

Hoe worden deze verschillen in de processen-verbaal verklaard?

Mogelijke reden van het verschil	Hoe vaak sprake van?
☐ In een enveloppe voor het stembiljet is geen stembiljet aangetroffen.	____________ keer
☐ In een enveloppe voor het stembiljet zijn twee of meer stembiljetten aangetroffen.	____________ keer
☐ Er zijn stembiljetten kwijtgeraakt.	____________ keer
☐ Geen verklaring.	____________ keer
☐ Andere verklaring.	____________ keer

5a. Stemmen uitgebracht per brief *(bij referenda – alleen in te vullen door de gemeente 's-Gravenhage)*

a. Aantal stemmen

Bij de briefstembureaus zijn de volgende stemmen uitgebracht:

- aantal stemmen voor de wet / het verdrag ____________________
- aantal stemmen tegen de wet / het verdrag ____________________
- aantal blanco stemmen ____________________
- aantal ongeldige stemmen ____________________

b. Aantal kiesgerechtigden

Het aantal op grond van artikel 21 Wrr geregistreerde kiesgerechtigde personen met een woonplaats buiten Nederland bedraagt: ________________

c. Verschil tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stemmen

Welke verschillen zijn in de processen-verbaal vastgesteld tussen het aantal toegelaten kiezers en getelde stembiljetten?

- In briefstembureaus zijn ________________ stembiljetten **meer** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.
- In briefstembureaus zijn ________________ stembiljetten **minder** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.

Hoe worden deze verschillen in de processen-verbaal verklaard?

Mogelijke reden van het verschil	**Hoe vaak sprake van?**
☐ In een enveloppe voor het stembiljet is geen stembiljet aangetroffen.	____________ keer
☐ In een enveloppe voor het stembiljet zijn twee of meer stembiljetten aangetroffen.	____________ keer
☐ Er zijn stembiljetten kwijtgeraakt.	____________ keer
☐ Geen verklaring.	____________ keer
☐ Andere verklaring.	____________ keer

6. Ondertekening

Burgemeester/gezaghebber van ____________________

Datum ____________________

Handtekening ____________________

Model O 3 (Wrr 73) Proces-verbaal van het hoofdstembureau voor de verkiezing van de Tweede Kamer / het Europees Parlement / de provinciale staten van een provincie met meer dan één kieskring / het referendum

Met dit formulier stelt het hoofdstembureau de uitkomst vast voor een kieskring van de verkiezing voor de Tweede Kamer, het Europees Parlement, de provinciale staten van een provincie met meer dan één kieskring of voor het referendum.

1. Stemming

Dit proces-verbaal heeft betrekking op:

☐ de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

☐ de verkiezing van de provinciale staten van ____________________

☐ de verkiezing van het Europees Parlement

☐ het referendum over ____________________

Datum stemming |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

2. Zitting

Het betreft de openbare zitting van het hoofdstembureau in ____________________

Kieskring ____________________

Datum zitting ____________________

Tijdstip zitting 10.00 uur

3. Aantal stemmen *(bij verkiezingen)*

Aantal stemmen per lijst en kandidaat:

Partijnaam	______________________________	
Lijstnummer	______	
Nummer op de lijst	**Naam kandidaat**	**Aantal stemmen**
1		
2		
3		
4		
(etc.)	**Totaal** (stemcijfer)	

Aantal blanco en ongeldige stemmen:

– aantal blanco stemmen ______________

– aantal ongeldige stemmen ______________

3. Aantal kiesgerechtigden en stemmen *(bij referenda)*

Aantal kiesgerechtigden:

Het aantal kiesgerechtigden bedraagt ________________

Aantal stemmen:

– aantal stemmen voor de wet / het verdrag	________________
– aantal stemmen tegen de wet / het verdrag	________________
– aantal blanco stemmen	________________
– aantal ongeldige stemmen	________________
	________________ +
Hoeveel stembiljetten zijn er geteld?	________________

4. Verschil tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stemmen

In de processen-verbaal van de stembureaus is vastgesteld in hoeverre er:

- *meer stembiljetten zijn geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten;*
- *minder stembiljetten zijn geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten;*

Voor beide categorieën afzonderlijk stelt u het aantal voor de kieskring vast.

Welke verschillen zijn in de processen-verbaal vastgesteld, tussen het aantal toegelaten kiezers en getelde stembiljetten?

- In de stembureaus zijn ________________ stembiljetten **meer** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.
- In de stembureaus zijn ________________ stembiljetten **minder** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.

Hoe worden deze verschillen in de processen-verbaal verklaard?

Mogelijke reden van het verschil	**Hoe vaak sprake van?**
☐ Kiezers die een stembiljet hebben gekregen, hebben toch niet gestemd.	______________ keer
☐ Er zijn te weinig stembiljetten uitgereikt.	______________ keer
☐ Er zijn te veel stembiljetten uitgereikt.	______________ keer
☐ Er zijn stembiljetten kwijtgeraakt.	______________ keer
☐ In een enveloppe voor het stembiljet is geen stembiljet aangetroffen. *(bij briefstembureaus)*	______________ keer
☐ In een enveloppe voor het stembiljet zijn twee of meer stembiljetten aangetroffen. *(bij briefstembureaus)*	______________ keer
☐ Geen verklaring.	______________ keer
☐ Andere verklaring.	______________ keer

5. Aantal kiezers dat bij volmacht mocht stemmen

Het aantal kiezers dat mocht stemmen met een geldig volmachtbewijs (schriftelijk of via ingevulde achterkant van de stempas of kiezerspas), bedraagt ________________

6. Bezwaren van aanwezige kiezers

Er zijn tijdens de zitting:

☐ geen bezwaren ingebracht.

☐ bezwaren ingebracht: zie de gewaarmerkte bijlage met opmerkingen van het hoofdstembureau.

7. Ondertekening

Datum	______________________
Naam en handtekening voorzitter	______________________
Naam en handtekening leden	______________________
	______________________
	______________________
	Aanvullen met benodigde regels.

Model O 3 (Wrr 73) Bijlage: bezwaren

Tijdens de zitting zijn door de aanwezige kiezers de volgende bezwaren ingebracht:

Naar aanleiding van bovenstaande bezwaren merkt het hoofdstembureau het volgende op:

paraaf voorzitter

Model Wrr 29-1 Inleidend verzoek

Lijst voor het indienen van een verzoek tot het houden van een referendum.

[naam wet / verdrag]

Door uw gegevens in te vullen op de onderstaande lijst, steunt u het inleidend verzoek tot het houden van een referendum over [bovenstaande wet / bovenvermeld verdrag].

U kunt een verzoek indienen indien u Nederlander bent, 18 jaar of ouder bent op [datum] en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Het formulier moet uiterlijk [datum] zijn ontvangen door de voorzitter van de Kiesraad.

[adres]

Indien u buiten Nederland woont, voegt u een kopie bij van een identiteitsbewijs waaruit uw Nederlanderschap blijkt. Dit document moet geldig zijn op enig moment tussen [datum] en [datum].

Let op: u kunt slechts eenmaal een verzoek indienen ten behoeve van dit inleidend verzoek. Uw verzoek is alleen geldig als u de gevraagde gegevens compleet en naar waarheid invult. Verzoeken die niet zijn ingediend op het door de Kiesraad ter beschikking gestelde formulier, worden ongeldig verklaard.

Verzoeker 1

Voornaam	____________
Achternaam	____________
Adres (straat, postcode en woonplaats)	____________
Geboortedatum (dag, maand en jaar)	____________
Geboorteplaats	____________
Handtekening	____________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een verzoek heeft ingediend ten behoeve van dit inleidend verzoek.

Verzoeker 2

Voornaam	____________
Achternaam	____________
Adres (straat, postcode en woonplaats)	____________
Geboortedatum (dag, maand en jaar)	____________
Geboorteplaats	____________
Handtekening	____________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een verzoek heeft ingediend ten behoeve van dit inleidend verzoek.

In te vullen door de Kiesraad:

Lijst ontvangen op [datum]

Verzoek 1: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)
Verzoek 2: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)

Model Wrr 29-2 Inleidend verzoek

Lijst voor het indienen van een verzoek tot het houden van een referendum. Deze lijst is bestemd voor kiesgerechtigde ingezetenen van het openbaar lichaam ________________

[naam wet / verdrag]

Door uw gegevens in te vullen op de onderstaande lijst, steunt u het inleidend verzoek tot het houden van een referendum over [bovenstaande wet / bovenvermeld verdrag].

U kunt een verzoek indienen indien u Nederlander bent, 18 jaar of ouder bent op [datum] en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Het formulier moet uiterlijk [datum] zijn ontvangen door de gezaghebber van ________________

[adres]

Let op: u kunt slechts eenmaal een verzoek indienen ten behoeve van dit inleidend verzoek. Uw verzoek is alleen geldig als u de gevraagde gegevens compleet en naar waarheid invult. Verzoeken die niet zijn ingediend op het door de gezaghebber ter beschikking gestelde formulier, worden ongeldig verklaard.

Verzoeker 1

Voornaam ________________

Achternaam ________________

Adres (straat, postcode en woonplaats) ________________

Geboortedatum (dag, maand en jaar) ________________

Geboorteplaats ________________

Handtekening ________________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een verzoek heeft ingediend ten behoeve van dit inleidend verzoek.

Verzoeker 2

Voornaam ________________

Achternaam ________________

Adres (straat, postcode en woonplaats) ________________

Geboortedatum (dag, maand en jaar) ________________

Geboorteplaats ________________

Handtekening ________________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een verzoek heeft ingediend ten behoeve van dit inleidend verzoek.

In te vullen door/namens de gezaghebber:

Lijst ontvangen op [datum]

Verzoek 1: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)
Verzoek 2: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)

Model Wrr 37 Proces-verbaal van de beoordeling van het inleidend verzoek

Met dit formulier doet de voorzitter van het centraal stembureau verslag van de werkzaamheden in het kader van de beoordeling van het inleidend verzoek tot het houden van een referendum.

1. Onderwerp

Het gaat om het inleidend verzoek tot het houden van een referendum over ______________________________

2. Aantal ingediende verzoeken

Het aantal ingediende verzoeken bedraagt ____________________

3. Aantal geldige en ongeldige verzoeken

Alleen invullen indien het aantal ingediende verzoeken 10.000 of meer bedraagt

Het aantal geldige verzoeken bedraagt ________________

Het aantal ongeldige verzoeken bedraagt ________________

Toelichting op de berekening:

____

4. Ondertekening

Datum ________________________

Naam voorzitter ________________________

Handtekening ________________________

Model Wrr 41-1 Definitief verzoek

Lijst voor het afleggen van een ondersteuningsverklaring.

[naam wet / verdrag]

Door uw gegevens in te vullen op de onderstaande lijst, steunt u het definitief verzoek tot het houden van een referendum over [bovenstaande wet / bovenvermeld verdrag].

U kunt een ondersteuningsverklaring afleggen indien u Nederlander bent, 18 jaar of ouder bent op [datum] en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Het formulier moet uiterlijk [datum] zijn ontvangen door de voorzitter de Kiesraad.

[adres]

Indien u buiten Nederland woont, voegt u een kopie bij van een identiteitsbewijs waaruit uw Nederlanderschap blijkt. Dit document moet geldig zijn op enig moment tussen [datum] en [datum].

Let op: u kunt slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring afleggen ten behoeve van dit definitief verzoek. Uw ondersteuningsverklaring is alleen geldig als u de gevraagde gegevens compleet en naar waarheid invult. Ondersteuningsverklaringen die niet zijn ingediend op het door de Kiesraad ter beschikking gestelde formulier, worden ongeldig verklaard.

Verklaring persoon 1

Voornaam ________________

Achternaam ________________

Adres (straat, postcode en woonplaats) ________________

Geboortedatum (dag, maand en jaar) ________________

Geboorteplaats ________________

Handtekening ________________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd ten behoeve van dit definitief verzoek.

Verklaring persoon 2

Voornaam ________________

Achternaam ________________

Adres (straat, postcode en woonplaats) ________________

Geboortedatum (dag, maand en jaar) ________________

Geboorteplaats ________________

Handtekening ________________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd ten behoeve van dit definitief verzoek.

In te vullen door de Kiesraad:

Lijst ontvangen op [datum]

Verklaring 1: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)
Verklaring 2: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)

Model Wrr 41-2 Definitief verzoek

Lijst voor het afleggen van een ondersteuningsverklaring. Deze lijst is bestemd voor kiesgerechtigde ingezetenen van het openbaar lichaam ________________

[naam wet / verdrag]

Door uw gegevens in te vullen op de onderstaande lijst, steunt u het definitief verzoek tot het houden van een referendum over [bovenstaande wet / bovenvermeld verdrag].

U kunt een ondersteuningsverklaring afleggen indien u Nederlander bent, 18 jaar of ouder bent op [datum] en niet uitgesloten bent van het kiesrecht.

Het formulier moet uiterlijk [datum] zijn ontvangen door de gezaghebber van ________________

[adres]

Let op: u kunt slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring afleggen ten behoeve van dit definitief verzoek. Uw ondersteuningsverklaring is alleen geldig als u de gevraagde gegevens compleet en naar waarheid invult. Ondersteuningsverklaringen die niet zijn ingediend op het door de gezaghebber ter beschikking gestelde formulier, worden ongeldig verklaard.

Verklaring persoon 1

Voornaam ________________

Achternaam ________________

Adres (straat, postcode en woonplaats) ________________

Geboortedatum (dag, maand en jaar) ________________

Geboorteplaats ________________

Handtekening ________________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd ten behoeve van dit definitief verzoek.

Verklaring persoon 2

Voornaam ________________

Achternaam ________________

Adres (straat, postcode en woonplaats) ________________

Geboortedatum (dag, maand en jaar) ________________

Geboorteplaats ________________

Handtekening ________________

Met het plaatsen van uw handtekening verklaart u tevens dat u slechts eenmaal een ondersteuningsverklaring heeft afgelegd ten behoeve van dit definitief verzoek.

In te vullen door/namens de gezaghebber:

Lijst ontvangen op [datum]

Verklaring 1: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)
Verklaring 2: geldig / ongeldig (vermelding van reden ongeldigheid)

Model Wrr 52 Proces-verbaal van de beoordeling van het definitief verzoek

Met dit formulier doet het centraal stembureau verslag van de werkzaamheden in het kader van de beoordeling van het definitief verzoek tot het houden van een referendum.

1. Onderwerp

Het gaat om het definitief verzoek tot het houden van een referendum over ____________________

2. Zitting

Datum zitting ____________________

Tijdstip zitting 10:00 uur

3. Aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen

Het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen bedraagt ________________

4. Aantal geldige en ongeldige ondersteuningsverklaringen

Alleen invullen indien het aantal afgelegde ondersteuningsverklaringen 300.000 of meer bedraagt

Het aantal geldige ondersteuningsverklaringen bedraagt ______________

Het aantal ongeldige ondersteuningsverklaringen bedraagt ______________

Toelichting op de berekening:

____

5. Bezwaren van aanwezige kiezers

Tijdens de zitting zijn:

☐ geen bezwaren ingebracht.

☐ bezwaren ingebracht: zie gewaarmerkte bijlage met opmerkingen van het centraal stembureau.

6. Ondertekening

Datum ____________________

Naam en handtekening voorzitter ____________________

Naam en handtekening leden ____________________

____

____

Aanvullen met benodigde regels.

Model Wrr 52 Bijlage

Tijdens de zitting zijn door aanwezige kiezers de volgende bezwaren ingebracht:

Naar aanleiding van bovenstaande bezwaren merkt het centraal stembureau het volgende op:

paraaf voorzitter

Model Wrr 83 Proces-verbaal van de uitslag van het referendum

Met dit formulier doet het centraal stembureau verslag van de zitting waarin de uitslag is vastgesteld van het referendum.

1. Referendum

Het gaat om het referendum over ______________________

Datum referendum |__|__| - |__|__| - |__|__|__|__| *(dd-mm-jjjj)*

2. Zitting

Het betreft de openbare zitting van het centraal stembureau in ______________________

Datum zitting ______________________

Tijdstip zitting ______________________

3. Aantal stemmen

Het totaal aantal stemmen voor de wet / het verdrag bedraagt ______________________

Het totaal aantal stemmen tegen de wet / het verdrag bedraagt ______________________

Het totaal aantal blanco stemmen bedraagt ______________________

______________________ +

Het totaal aantal geldig uitgebrachte stemmen bedraagt ______________________ (A)

Het totaal aantal ongeldige stemmen bedraagt ______________________ (B)

4. Aantal kiesgerechtigden

Het totaal aantal kiesgerechtigden voor het referendum bedraagt ______________________ (C)

5. Vaststelling van de opkomst van het referendum

Het opkomstpercentage bedraagt ______________________

berekening: (A+B) / C x 100

6. Vaststelling van de uitslag van het referendum

Van het aantal kiezers dat een **GELDIGE** stem heeft uitgebracht, heeft

________________ % **VOOR** de wet/het verdrag gestemd.

Van het aantal kiezers dat een **GELDIGE** stem heeft uitgebracht, heeft

________________ % **TEGEN** de wet/het verdrag gestemd.

7. Verschil tussen het aantal toegelaten kiezers en het aantal getelde stemmen

In de processen-verbaal is vastgesteld in hoeverre er:

- *meer stembiljetten zijn geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten;*
- *minder stembiljetten zijn geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten.*

Voor beide categorieën afzonderlijk stelt u het aantal voor het referendum vast.

<u>Welke verschillen zijn in de processen-verbaal vastgesteld tussen het aantal toegelaten kiezers en getelde stembiljetten?</u>

- In de stembureaus zijn ________________ stembiljetten **meer** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.
- In de stembureaus zijn ________________ stembiljetten **minder** geteld, dan dat er kiezers zijn toegelaten tot de stemming.

<u>Hoe worden deze verschillen in de processen-verbaal verklaard?</u>

Mogelijke reden voor het verschil	**Hoe vaak sprake van?**
☐ Kiezers die een stembiljet hebben gekregen, hebben toch niet gestemd.	____________ keer
☐ Er zijn te weinig stembiljetten uitgereikt.	____________ keer
☐ Er zijn te veel stembiljetten uitgereikt.	____________ keer
☐ Er zijn stembiljetten kwijtgeraakt.	____________ keer
☐ In een enveloppe voor het stembiljet is geen stembiljet aangetroffen (*bij briefstembureaus).*	____________ keer
☐ In een enveloppe voor het stembiljet zijn twee of meer stembiljetten aangetroffen (*bij briefstembureaus).*	____________ keer
☐ Geen verklaring.	____________ keer
☐ Andere verklaring.	____________ keer

8. Aantal kiezers dat bij volmacht mocht stemmen

Het aantal kiezers dat mocht stemmen met een geldig volmachtbewijs (schriftelijk of via ingevulde achterkant van de stempas of kiezerspas), bedraagt ______________

8a. Opnieuw tellen van stemmen

Neem dit onderdeel alleen op als er is besloten tot een hertelling. Indien een hertelling heeft plaatsgevonden, worden de onderdelen 3 t/m 8 van dit proces-verbaal hieronder opgenomen, met inachtneming van de uitkomst van de hertelling.

Op basis van artikel 77 van de Wet raadgevend referendum kan het centraal stembureau besluiten om (een deel van) de stemmen opnieuw te tellen. Het is bevoegd om de verzegelde pakken met stembiljetten te openen en de inhoud te vergelijken met de processen-verbaal van de stembureaus.

De verzegelde pakken zoals bedoeld in artikel 65 van de Wet raadgevend referendum jo. artikel N 9 van de Kieswet zijn:

☐ geschonden

☐ ongeschonden

aangetroffen en geopend. De inhoud is vervolgens vergeleken met de processen-verbaal van de stembureaus.

Op basis van artikel 77 van de Wet raadgevend referendum is het centraal stembureau voorts bevoegd om de verzegelde pakken met stembescheiden, bedoeld in artikel N 2 van de Kieswet, te openen.

De verzegelde pakken zoals bedoeld in artikel 77, derde lid van de Wet raadgevend referendum jo. artikel N 2 van de Kieswet zijn:

☐ geschonden

☐ ongeschonden

aangetroffen en geopend.

Bij een hertelling van de stemmen is model N 10-1 (Wrr 66) en/of model N 10-2b (Wrr 66) gebruikt. Eerst is de uitslag van de vergelijking medegedeeld aan de kiezers die bij de zitting aanwezig waren, daarna is de uitslag van de stemming aan hen bekendgemaakt.

9. Bezwaren van aanwezige kiezers

Tijdens de zitting zijn:

☐ geen bezwaren ingebracht.

☐ bezwaren ingebracht: zie gewaarmerkte bijlage met opmerkingen van het centraal stembureau.

10. Geschillen

Tijdens het onderzoeken van de geldigheid van de stemming en de juistheid van de vaststelling van de uitkomsten van de stemming door de stembureaus en de hoofdstembureaus, zijn te dien aanzien:

☐ geen geschillen gerezen.

☐ geschillen gerezen: zie gewaarmerkte bijlage met opmerkingen van het centraal stembureau.

11. Ondertekening

Het proces-verbaal wordt ondertekend door alle aanwezige leden van het centraal stembureau.

Datum ______________________

Naam en handtekening voorzitter ______________________

Naam en handtekening leden ______________________

____

____

Aanvullen met benodigde regels.

Model Wrr 83 Bijlage: bezwaren en geschillen

Let op: de voorzitter van het centraal stembureau moet een paraaf zetten op alle pagina's van de bijlage.

Bezwaren

Tijdens de zitting zijn door aanwezige kiezers de volgende bezwaren ingebracht:

Naar aanleiding van bovenstaande bezwaren merkt het centraal stembureau het volgende op:

paraaf voorzitter

Geschillen

Tijdens het onderzoeken van de geldigheid van de stemming en de juistheid van de vaststelling van de uitkomsten van de stemming door de stembureaus en de hoofdstembureaus, zijn te dien aanzien de volgende geschillen gerezen:

Naar aanleiding van bovenstaande geschillen zijn de volgende beslissingen genomen:

paraaf voorzitter

Model Wrr 116 Vaststelling van het aantal in een openbaar lichaam ingediende verzoeken tot het houden van een referendum (inleidend verzoek)

Met dit formulier stelt de gezaghebber van Bonaire, Sint Eustatius of Saba vast hoeveel verzoeken in het openbaar lichaam zijn ingediend tot het houden van een referendum (inleidend verzoek).

---

1. Openbaar lichaam

Naam van het openbaar lichaam ________________

---

2. Onderwerp

Het gaat om een inleidend verzoek tot het houden van een referendum over ________________

---

3. Aantal ingediende verzoeken

Het totaal aantal ingediende verzoeken bedraagt ________________

---

4. Aantal geldige en ongeldige verzoeken

Het aantal geldige verzoeken bedraagt ________________

Het aantal ongeldige verzoeken bedraagt ________________

---

5. Ondertekening

Datum ________________

Naam en handtekening gezaghebber ________________

Model Wrr 118 Vaststelling van het aantal in een openbaar lichaam ingediende ondersteuningsverklaringen (definitief verzoek)

Met dit formulier stelt de gezaghebber van Bonaire, Sint Eustatius of Saba vast hoeveel ondersteuningsverklaringen in het openbaar lichaam zijn ingediend ten behoeve van het definitief verzoek.

---

1. Openbaar lichaam

Naam van het openbaar lichaam ________________

---

2. Onderwerp

Het gaat om het definitief verzoek tot het houden van een referendum over ________________

---

3. Aantal ingediende ondersteuningsverklaringen

Het aantal ingediende ondersteuningsverklaringen bedraagt ________________

---

4. Aantal geldige en ongeldige ondersteuningsverklaringen

Het aantal geldige ondersteuningsverklaringen bedraagt ________________

Het aantal ongeldige ondersteuningsverklaringen bedraagt ________________

---

5. Ondertekening

Datum ________________

Naam en handtekening gezaghebber ________________

TOELICHTING

1. Inleiding

Met de onderhavige regeling zijn nadere bepalingen vastgesteld ter uitvoering van de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum. Gelet op de overeenkomsten tussen het stelsel dat in de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum is vastgelegd en het stelsel dat is vastgelegd in de Kieswet en het Kiesbesluit, ten aanzien van het houden van een referendum respectievelijk het houden van een verkiezing, zijn deze nadere bepalingen om redenen van wetgevingsefficiency, uniformiteit en gebruiksvriendelijkheid verwerkt in de Kies- en referendumregeling.

De citeertitel van de Kiesregeling is gewijzigd in Kies- en referendumregeling.

2. Vaststelling van modellen

2.1. Achtergrond en doelstelling

Ten behoeve van de uitvoering van de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum dienen bij ministeriële regeling 27 modellen te worden vastgesteld. Aangezien de voorgeschreven inhoud van een groot aantal van deze modellen in aanzienlijke mate correspondeert met de voorgeschreven inhoud van een aantal modellen ten behoeve van de uitvoering van verkiezingen, is ervoor gekozen de modellen voor het referendum en de modellen voor verkiezingen onder te brengen in dezelfde ministeriële regeling. Op deze manier kan voor de modellen waarvan de voorgeschreven inhoud vergelijkbaar is, volstaan worden met de vaststelling van hetzelfde model. Dit heeft een positieve uitwerking op de uniformiteit en de gebruiksvriendelijkheid van de modellen.

Met de onderhavige regeling zijn 12 modellen uit de bijlage bij artikel 1 van de Kies- en referendumregeling vervangen. De vervangende modellen dienen zowel ter uitvoering van de Kieswet en het Kiesbesluit, als ter uitvoering van de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum. Bij het opstellen van deze modellen is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de modellen die door deze modellen worden vervangen. Inhoudelijke aanpassingen zijn enkel verricht waar nodig om de modellen mede te laten voldoen aan de eisen die gesteld worden in de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum. Aan de bijlage bij artikel 1 van de Kies- en referendumregeling zijn daarnaast 9 modellen toegevoegd die enkel uitvoering geven aan de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum.

Met deze wijzigingen zijn 21 van de 27 modellen, bedoeld in de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum, vastgesteld. De resterende 6 modellen, die allen een grafische vormgeving behoeven, zijn thans in ontwerp en worden op een later moment vastgesteld. Dit betreffen de modellen voor de stempas, de kiezershandleiding, de kiezerspas, het volmachtbewijs, het briefstembewijs en het stembiljet.

Tot slot is van de gelegenheid gebruik gemaakt om een omissie te herstellen in het model voor het proces-verbaal van de verkiezingsuitslag van de Tweede Kamer / het Europees Parlement / provinciale staten (model P 22-1) alsmede in het model voor het proces-verbaal van de verkiezingsuitslag van de gemeenteraad / de eilandsraad / het algemeen bestuur van het waterschap / provinciale staten (model P 22-2). Deze wijzigingen hebben betrekking op de passages over wanneer een kandidaat met voorkeurstemmen is gekozen.

2.2. Advisering

De ontwerpregeling is voor advies voorgelegd aan de Kiesraad, de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) en de gemeente Den Haag. Van laatstgenoemde is geen advies ontvangen.

De Kiesraad oordeelt positief over de opname van de modellen die uitvoering geven aan de Wet raadgevend referendum in de Kies- en referendumregeling. Voor wat betreft de inhoud van de modellen, benadrukt de Kiesraad dat het wenselijk is dat in de formulieren geen (persoons)gegevens worden gevraagd die niet noodzakelijk zijn voor het doel waarmee het formulier wordt ingevuld. Hiermee is in onderhavige regeling rekening gehouden. De Kiesraad doet in zijn advies daarnaast enkele suggesties om de uniformiteit van de modellen te vergroten. Deze suggesties zijn waar mogelijk overgenomen.

Aan de opmerkingen van de Kiesraad en de NVVB die specifiek zien op bepaalde modellen, wordt in paragraaf 2.3. aandacht besteed.

2.3. Een toelichting op enkele modellen

Model D 3-1 (Wrr 21) en Model D 3-2 (Wrr 21a)

Met deze formulieren kunnen kiezers buiten Nederland zich laten registreren voor de verkiezing van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de verkiezing van het Europees Parlement of voor een referendum. Het model voorziet in de mogelijkheid dat kiesgerechtigden zich door het invullen van één formulier, voor meerdere stemmingen kunnen laten registreren in het geval dat deze stemmingen op dezelfde dag plaatsvinden. Of deze mogelijkheid wordt opengesteld, is ter beoordeling van de gemeente Den Haag, die het formulier vervaardigt op basis van het in deze regeling vastgestelde model. Indien meer dan één referendum op dezelfde dag plaatsvindt, kunnen onder punt 1 van het formulier aanvullende keuzemogelijkheden worden toegevoegd waarin de verschillende referenda worden aangeduid.

Het advies van de Kiesraad om op deze modellen geen concrete datum op te nemen waarop het formulier moet zijn ontvangen, is overgenomen.

Aangezien model D 3-1 (Wrr 21) en model D 3-2 (Wrr 21a) mede zien op registratie voor de verkiezing van het Europees Parlement, is in artikel I, onder D, derde lid, van de onderhavige regeling bepaald dat de voorheen geldende modellen D 3-3 en D 3-4 vervallen.

Model L 8 (Wrr 61)

Met dit formulier kan een kiesgerechtigde een verzoek indienen om bij volmacht te stemmen. Op advies van de NVVB zijn ten opzichte van het model zoals dat voorheen gold, ook enige wijzigingen aangebracht in de toelichting met betrekking tot wanneer gebruik gemaakt kan worden van het formulier.

Model N 10-1 (Wrr 66), Model N 10-2a (Wrr 66), Model N 10-2b (Wrr 66), Model N 11 (Wrr 67) en Model O 3 (Wrr 73)

Deze modellen betreffen processen-verbaal en formulieren voor de vaststelling van de uitslag van een stemming. In het geval meerdere stemmingen op dezelfde dag plaatsvinden, wordt voor elke stemming een apart proces-verbaal, onderscheidenlijk formulier, opgemaakt. Bij bepaalde onderdelen van de modellen is aangegeven dat deze alleen opgenomen behoren te worden als het een verkiezing betreft of als het een referendum betreft.

Model N 10-2b (Wrr 66)

Dit model betreft een proces-verbaal voor de telling bij een briefstembureau. Onder punt 4 van het model wordt gevraagd naar verklaringen voor de ongeldig beoordeelde stemmen. De grondslag hiervoor is gelegen in artikel 5 van de Tijdelijke experimentenregeling stembiljetten voor kiezers buiten Nederland. Deze informatie kan worden gebruikt voor de evaluatie van het experiment.

Model 29-1, Model 29-2, Model 41-1 en Model 41-2

Met de formulieren die op basis van deze modellen door het centraal stembureau (de Kiesraad) worden vervaardigd, kunnen kiesgerechtigden een verzoek indienen ten behoeve van het inleidend verzoek tot het houden van een referendum (model 29-1 en 29-2), onderscheidenlijk een ondersteuningsverklaring afleggen ten behoeve van het definitief verzoek (model 41-1 en 41-2). Kiesgerechtigde ingezetenen van de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba maken gebruik van de formulieren die worden vervaardigd op basis van de modellen 29-2 en 41-2. Deze formulieren worden ter beschikking gesteld door de gezaghebbers van de openbare lichamen.

Het advies van de Kiesraad om op deze modellen de naam van de wet of het verdrag waar het inleidend of definitief verzoek over gaat bovenaan het model te plaatsen, is overgenomen. Daarnaast is naar aanleiding van het advies van de Kiesraad opgenomen dat verzoeken en ondersteuningsverklaringen die niet zijn ingediend op de door de Kiesraad of door de gezaghebber ter beschikking gestelde formulieren, ongeldig worden verklaard.

Model Wrr 37

Dit model betreft een proces-verbaal voor de beoordeling van het inleidend verzoek. Op grond van artikel 34, eerste lid, van de Wet raadgevend referendum kan de controle van verzoeken ten behoeve van het inleidend verzoek die niet reeds op grond van artikel 33, derde lid, onder a tot en met c, ongeldig zijn verklaard, geschieden door middel van een steekproef. In de artikelen 7 tot en met 9 van

het Besluit raadgevend referendum zijn nadere regels gesteld over de wijze waarop deze steekproef wordt uitgevoerd. In model Wrr 37 is onder punt 3 ruimte gelaten voor het centraal stembureau om deze berekening, bij gebruikmaking van de mogelijkheid tot het uitvoeren van een steekproef, toe te lichten. Als het centraal stembureau geen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot uitvoering van een steekproef, kan zij dat eveneens hier toelichten.

Model Wrr 52

Model Wrr 52 betreft een proces-verbaal voor de beoordeling van het definitief verzoek. Op grond van artikel 46, eerste lid, van de Wet raadgevend referendum kan de controle van ondersteuningsverklaringen ten behoeve van het definitief verzoek die niet reeds op grond van artikel 45, derde lid, onder a tot en met c, ongeldig zijn verklaard, geschieden door middel van een steekproef. In de artikelen 7 tot en met 9 van het Besluit raadgevend referendum zijn nadere regels gesteld over de wijze waarop deze steekproef wordt uitgevoerd. In model 52 is onder punt 4 ruimte gelaten voor het centraal stembureau om deze berekening, bij gebruikmaking van de mogelijkheid tot het uitvoeren van een steekproef, toe te lichten. Als het centraal stembureau geen gebruik wenst te maken van de mogelijkheid tot uitvoering van een steekproef, kan zij dat eveneens hier toelichten.

Model Wrr 83

Gelet op de aanzienlijke verschillen tussen de inhoudelijke eisen aan het proces-verbaal voor de vaststelling van de uitslag van verkiezingen en het proces-verbaal voor de vaststelling van de uitslag van het referendum, is ervoor gekozen om deze processen-verbaal niet samen te voegen tot één model.

3. Eisen aan de programmatuur

3.1. Achtergrond en doelstelling

Artikel 76, tweede lid, van de Wet raadgevend referendum juncto artikel P 1a van de Kieswet bepaalt dat als het centraal stembureau programmatuur gebruikt ten behoeve van de berekening van de uitslag van het referendum, zij op een algemeen toegankelijke wijze openbaar maakt welke programmatuur wordt gebruikt. In het Besluit raadgevend referendum, te lezen in verbinding met het Kiesbesluit, zijn voorwaarden opgenomen waar het centraal stembureau aan moet voldoen bij het gebruik van de programmatuur. Ingevolge artikel 16 van het Besluit raadgevend referendum juncto artikel P 1, zevende lid van het Kiesbesluit, kunnen bij ministeriële regeling nadere regels worden gesteld over de eisen aan de programmatuur.

Met de onderhavige regeling is in de Kies- en referendumregeling vastgelegd dat de programmatuur die het centraal stembureau gebruikt voor de vaststelling van de uitslag van het referendum, voldoet aan de eisen die zijn opgenomen in een aan de Kies- en referendumregeling toegevoegde bijlage. Bij het opstellen van deze bijlage is inhoudelijk aansluiting gezocht bij de bijlage bij artikel 2a van de Kies- en referendumregeling, waarin eisen zijn opgenomen aan de programmatuur die het centraal stembureau gebruikt ten behoeve van de berekening van de uitslag van verkiezingen en van de zetelverdeling.

De vaststelling van eisen aan de programmatuur die gebruikt wordt ten behoeve van de berekening van de uitslag van het referendum, heeft tot doel de transparantie, controleerbaarheid en integriteit van het proces van de vaststelling van de uitslag te vergroten.

3.2. Advisering

De Kiesraad heeft in zijn advies over de ontwerpregeling enkele opmerkingen gemaakt over de eisen die aan de programmatuur worden gesteld.

De Kiesraad stelt in zijn advies dat het onbekend is hoeveel raadgevende referenda jaarlijks plaats zullen vinden, en geeft aan dat hij het mede daarom niet voor de hand liggend acht om de specificaties en de programmatuur voor ieder referendum opnieuw te toetsen. De Kiesraad merkt voorts op dat het bij referenda, nog meer dan bij verkiezingen, voor de hand ligt dat er niet snel wetswijzigingen zullen plaatsvinden die invloed hebben op de berekeningswijze van de uitslag van een referendum.

Op grond van artikel 16 Besluit raadgevend referendum juncto artikel P 1, derde lid, van het Kiesbesluit, wordt de specificatie voor de berekening van de uitslag van het referendum getoetst door een onafhankelijke instantie en maakt de Kiesraad de uitslag van deze toets openbaar. Uit deze bepaling volgt geen verplichting om de specificatie voor elk referendum opnieuw te laten toetsen. Met de

Kiesraad ben ik het dan ook eens dat deze toets niet voor elk referendum opnieuw plaats hoeft te vinden. Hiertoe is pas aanleiding indien de toepasselijke wet- en regelgeving dusdanig wijzigt dat aanpassing van de specificaties noodzakelijk is.

Voor wat betreft de programmatuur, bepaalt artikel 16 Besluit raadgevend referendum juncto artikel P 1, vierde lid, van het Kiesbesluit, dat de Kiesraad deze door een onafhankelijke instantie laat toetsen en de uitkomst hiervan uiterlijk op de vierenveertigste dag voor de dag van stemming openbaar maakt.

Het advies van de Kiesraad om de eis dat de programmatuur ontwikkeld wordt voor verschillende besturingssystemen te schrappen, heb ik niet overgenomen. Met deze eis wordt verzekerd dat de programmatuur ook op een open source besturingssysteem te gebruiken is. Zoals ik in het kader van het berekenen van de uitslag van verkiezingen vermeld in de toelichting bij de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 7 oktober 2014, nr. 2014-0000529148, houdende wijziging van de Kiesregeling met het oog op het stellen van eisen aan de programmatuur voor de berekening van de verkiezingsuitslag (Stcr. 2014, 33828), beperkt dit vereiste de afhankelijkheid van één leverancier. Het feit dat de Kiesraad bij een referendum als enig orgaan als centraal stembureau optreedt, laat dit onverlet.

In zijn advies verzoekt de Kiesraad tot slot om een verduidelijking van welke gegevens de software de authenticiteit moet vaststellen. Ik merk hierbij op dat de nadere invulling hiervan ter beoordeling van het centraal stembureau is.

3.3. Vereisten programmatuur

Voor wat betreft een toelichting op de in de bijlage bij artikel 2b van de Kies- en referendumregeling opgenomen eisen, verwijs ik naar mijn toelichting bij de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 7 oktober 2014, nr. 2014-0000529148, houdende wijziging van de Kiesregeling met het oog op het stellen van eisen aan de programmatuur voor de berekening van de verkiezingsuitslag (Stcr. 2014, 33828). De regeling voor het referendum is ontleend aan die voor de verkiezingen. Ik merk hierbij op dat voor de programmatuur die gebruikt wordt voor de vaststelling van de uitslag van verkiezingen een aantal aanvullende eisen geldt.

4. Wijziging van de citeertitel

Ingevolge artikel I, onder C, van de onderhavige regeling is de citeertitel van de Kiesregeling gewijzigd in Kies- en referendumregeling. De nieuwe citeertitel laat zien dat de gewijzigde regeling zowel betrekking heeft op de uitvoering van de Kieswet en het Kiesbesluit, als op de uitvoering van de Wet raadgevend referendum en het Besluit raadgevend referendum. Met de artikelen II en III van onderhavige regeling is bewerkstelligd dat bepalingen in andere ministeriële regelingen die verwezen naar de Kiesregeling, zijn aangepast.

5. Wettelijke grondslag

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de grondslagen waarop de onderdelen die ingevolge de onderhavige regeling aan de Kies- en referendumregeling zijn toegevoegd, berusten.

Toegevoegd onderdeel	Grondslag	Onderwerp (indien van toepassing)
Artikel 2b	16 Brr jo. P 1 Kiesbesluit	-
Model D 3-1 (Wrr 21)	D 3 jo. D 3b Kw / 21 jo. 21b Wrr jo. D 3b Kw	Registratieformulier voor kiezers buiten Nederland
Model D 3-2 (Wrr 21a)	D 3a jo. D 3b Kw / 21a jo. 21b Wrr jo. D3b Kw	Registratieformulier voor kiezers in Aruba, Curaçao en Sint Maarten
Model K 6 (Wrr 60)	K 6 Kw / 60 Wrr jo. K 6 Kw	Verzoek om een kiezerspas
Model L 8 (Wrr 61)	L 8 Kw / 61 Wrr jo. L 8 Kw	Verzoek om bij volmacht te stemmen
Model M 3 (Wrr 62)	M 3 Kw / 62 Wrr jo. M 3 Kw	Verzoek om per brief te stemmen
Model M 6-1 (Wrr 62)	M 6 Kw / 62 Wrr jo. M 6 Kw	Retourenveloppe voor het stemmen per brief
Model M 6-3 (Wrr 62)	M 6 Kw / 62 Wrr jo. M 6 Kw	Enveloppe voor het stembiljet
Model N 10-1 (Wrr 66)	N 10 Kw / 66 Wrr jo. N 10 Kw	Proces-verbaal van een stembureau
Model N 10-2a (Wrr 66)	N 10 Kw / 66 Wrr jo. N 10 Kw	Proces-verbaal van de vooropening bij een briefstembureau

Toegevoegd onderdeel	Grondslag	Onderwerp (indien van toepassing)
Model N 10-2b (Wrr 66)	N 10 Kw / 66 Wrr jo. N 10 Kw	Proces-verbaal van de telling bij een briefstembureau
Model N 11 (Wrr 67)	N 11 Kw / 67 Wrr	Vaststelling aantal stemmen in gemeente/ openbaar lichaam
Model O 3 (Wrr 73)	O 3 Kw / 73 Wrr	Proces-verbaal van het hoofdstembureau voor de verkiezing van de Tweede Kamer / het Europees Parlement / de provinciale staten van een provincie met meer dan één kieskring / het referendum
Model Wrr 29-1	29 Wrr	Inleidend verzoek
Model Wrr 29-2	29 jo. 116 Wrr	Inleidend verzoek
Model Wrr 37	37 Wrr	Proces-verbaal van de beoordeling van het inleidend verzoek
Model Wrr 41-1	41 Wrr	Definitief verzoek
Model Wrr 41-2	41 jo. 118 Wrr	Definitief verzoek
Model Wrr 52	52 Wrr	Proces-verbaal van de beoordeling van het definitief verzoek
Model Wrr 83	83 Wrr	Proces-verbaal van de uitslag van het referendum
Model Wrr 116	116 Wrr	Vaststelling van het aantal in een openbaar lichaam ingediende verzoeken tot het houden van een referendum (inleidend verzoek)
Model Wrr 118	118 Wrr	Vaststelling van het aantal in een openbaar lichaam ingediende ondersteuningsverkla-ringen (definitief verzoek)
Bijlage bij artikel 2b van de Kies- en referendumregeling	16 Brr jo. P 1 Kiesbesluit	Eisen aan de programmatuur die door het centraal stembureau wordt gebruikt ten behoeve van de berekening van de uitslag van het referendum.

Brr = Besluit raadgevend referendum
Kw = Kieswet
Wrr = Wet raadgevend referendum

6. Administratieve lasten

Gelet op het gegeven dat niet te voorspellen valt hoeveel referenda plaats zullen vinden op grond van de Wet raadgevend referendum, is het op dit moment niet mogelijk om een inschatting te maken van de administratieve lasten die hiermee gepaard gaan. Beoogd is om de modellen op dusdanige wijze vorm te geven dat de handelingen die hiermee gemoeid zijn, op een zo eenvoudig mogelijke wijze verricht kunnen worden.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.H.A. Plasterk